

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Nr. 08/83
Datë: 11.01.2019

Në mbështetje të nenit 92 paragrafi 4. dhe të nenit 93 paragrafi (4) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, duke u bazuar në nenin 4 të Rregullores Nr. 02/2011 për Fushat e Përgjegjesisë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive, e ndryshuar dhe e plotësuar me Rregulloren Nr. 15/2017, me Rregulloren Nr. 16/2017, me Rregulloren Nr. 07/2018, me Rregulloren Nr. 26/2018 dhe me Rregulloren Nr. 30/2018, në pajtim me nenin 19 të Rregullores së Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës Nr. 09/2011, Qeveria e Republikës së Kosovës, në mbledhjen e mbajtur më 11 janar 2019, nxjerr këtë:

V E N D I M

1. Aprovohet Koncept Dokumenti për Fushën e Administrimit të Resurseve Ujore.
2. Obligohet Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor dhe institucionet tjera kompetente për zbatimin e këtij vendimi, në pajtim me Rregulloren e Punës së Qeverisë.
3. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.

Ramush HARADINAJ

Kryeministër i Republikës së Kosovës

Iu dërgohet:

- Zëvendëskryeministrave
- të gjitha ministrive (ministrave)
- Sekretarit të Përgjithshëm të ZKM-ës
- Arkivit të Qeverisë

**Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria -Vlada-Government**

**Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor
Ministarstvo Životne Sredine i Prostornog Planiranja
Ministry of Environment and Spatial Planning**

Koncept dokument za oblast upravljanja vodnim resursima

Priština, 2018

Poglavlje I – Uvod

Zahtevi političkih dokumenata za unapređenje upravljanja vodnim resursima kao Program Vlade Republike Kosovo 2015-2018, Nacionalna strategija razvoja 2016-2021, Strategija o klimatskim promenama 2014-2024, Strategija o vodama Kosova 2015 – 2034, kako sa aspekta stanja vodnih resursa tako i strane zakonskih propisa čine neophodnim potrebu o izmeni-dopuni Zakona o vodama. Takođe, Zakonodavni plan Vlade 2017 na direktan način ovlašćuje izradu ovog koncept dokumenta, putem kojeg će se približiti podrška za donošenje odluka Vlade za različito usvajanje izmene-dopune Zakona o vodama u skladu sa Poslovníkom rada Vlade Republike Kosovo br. 09/2011

Dalji ekonomski razvoj i podizanje životnog standarda dodaje potrebu za vodom. Kosovo ima nedovoljne vodne resurse, i u buduće će biti ograničavajući faktor za ekonomski i socijalni razvoj zemlje [Državna strategija voda 2015-2034]. Procenjeno je da Kosovo ima samo 1,600 m³ vode/godišnje po stanovniku. Stoga, tokom ovih protuvrečnosti nemoguće je da se zamisli ekonomski razvoj bez pravilnog upravljanja vodnim resursima. Stoga, u novim okolnostima nalaza Državne strategije o vodama Kosova 2015-2034 i razmatranja nalaza Strategije o klimatskim promenama 2014-2024, uporedo repriorizacije u sektoru voda na nivou vladinih politika, činjenično stanje daje prednost i izmeni zakonodavstva za vode sa posebnim naglaskom na Zakon o vodama.

Takođe, pitanje izmene Zakona o vodama je neophodan imperativ i direktno se povezuje sa trenutnom potrebom izmene-dopune Zakona sa aspekta odredbi o regulatornim pitanjima imovine, finansija i vodnog prava. Sve ovo, pošto trenutno zakonodavstvo ne definiše vremenske rokove vodnih akata (vodne uslove i vodnu saglasnost), posle važeći zakon u potpunosti ne reguliše procedure upisa vodnih dobara i procedura tarifnog obračuna za vodu.

Utvrđivanje Izveštaja o stanju voda 2015, približavanje zakonodavstvu sa ‘acquis communautaire’ i ratifikacija konvencija EU-e je ispod nivoa od 50% kao i obaveze Kosova prema SSP-a sa druge strane, čine slučaj imedijalnim za izmenu-dopunu zakonodavstva voda sa posebnim naglaskom na Zakon o vodama. Takođe, uporedo konstantacijama prethodnih paragrafa u vezi sa izmenama i dopunama zakonodavstva o vodama i Strategija klimatskih promena direktno zahteva izradu zakonodavstva za transport vode sa jednog rečnog sliva na drugi.

Poglavlje 2: Opis i definisanje glavnog pitanja/problema

Objašnjenje

Postojeći pravni okvir, uključujući Zakon o vodama Kosova i odgovarajuće podzakonske akte u oblasti regulacije vodnog prava, uređenja pitanja imovina i pitanja finansija do sada nisu dali očekivane rezultate stoga se kao neophodnim pojavljuju izmena i dopuna zakonodavstva o vodama – Zakona o vodama.

Problematika upravljanja vodnim resursima putem instrumenata vodnih akata (vodnih uslova, vodne saglasnosti i vodne dozvole), kojima aktuelnim Zakonom nije utvrđen jasan način vremenskog roka važenja, dovelo je do komplikovanja u upravnom postupku izdavanja vodnih uslova i saglasnosti za izgradnju hidrocentrala. U nekim slučajevima, u nedostatku roka važenja odluke vodnih uslova za male hidrocentrale, produžen je proces do vodne dozvole, produžavajući se tako dinamika realizacije plana Vlade Kosova o izgradnji malih hidrocentrala.

Relavantna problematika aktuelnog zakona je i nedostatak prelaznih odredbi koji utvrđuju način upravljanja vodnih resursa u nedostatku Državne strategije voda i Planova upravljanja rečnih slivova koji nisu još izrađeni, dok prethodni preliminarni dokumenti (hidroekonomska baza 1983-2003) nisu na snazi od 2003 godine. Ispunjavanje relevantnim odredbama Zakona o vodama u vezi sa pitanjem primene planskih dokumenata odredit će pravnu osnovu upravljanja vodnim resursima do izrade planskih pravno- obavezujućih dokumenata.

Nedostatak adekvatnih odredbi u aktuelnom Zakonu, kako u pogledu registracije vodnih bogatstva od hiljada hektara (vodne površine namenjenim za vodni režim) i u onom o davanju prava korišćenja od strane zainteresovanih strana, navelo je znatnu štetu na finansijske prihode od korišćenja vodnih resursa. Takođe vredni napomenuti da aktuelni Zakon nije utvrdio nijedan podzakonski akt u vezi sa pravnim regulisanjem pitanja vodnog bogatstva.

Upravljanje vodnim resursima pored aspekta životne sredine (zaštita voda) po sebi je i vodna ekonomija, od ekonomisanja resursa, preko tarifa korišćenja i ispuštanja voda, neophodno je realizovati budžetske prihode u vrednostima od nekoliko miliona evra godišnje od vodnih tarifa. Nepostizanje inkasacije vodnih tarifa na odgovarajućem nivou pored nepostizanja sprovođenja zakona doprinelo je i nedostatak odgovarajućih zakonskih odredbi u pogledu metodologije obračunavanja količine vode u slučajevima kada operateri ne mere vodu vodomeračem ili ne izveštavaju.

Približavanje sa zakonodavstvom i standardima EU-e, odnosno transpozicija direktiva za oblast voda glavni je cilj utvrđen Državnom strategijom voda 2017-2034 [cilj glavnog aktera SSHU], i obaveze za ispunjavanje Sporazuma Stabilizacije- Pridruživanja (SSP) koje ima Kosovo.

1. Aktuelne politike

Sprovođenje aktuelnih politika u odsustvu zakonskih dokumenata planiranja zasnovano je na aktuelnom zakonu o vodama i podzakonskih akata proizišlih iz zakona. Prema zakonu ukupno su 17 A.U. od kojih 15 su u sprovođenju, dok 2 su pred prvim odobrenjem.

ADMINISTRATIVNA UPUTSTVA –Zakon br.04/L-147 o VODAMA KOSOVA

Odobreni:

1. Administrativno uputstvo 63/05o sadržaju, obliku, uslovima i načinu izdavanja i čuvanja vodne dozvole;
2. Administrativno uputstvo 26/2013 o utvrđivanju načina evidentiranja i zakonodavanog oblika inspektorata za vode;
3. Administrativno uputstvo 12/2013 o informacionom sistemu za vode;
4. Administrativno uputstvo 28/2014 o sanitarnim zaštićenim područjima;
5. Administrativno uputstvo 30/2014 o uslovima, načinu, parametrima i graničnim vrednostima ispuštanja otpadnih voda u javnu kanalizaciju i vodno telo;
6. Administrativno uputstvo 20/2015 o kupališnim zonama;
7. Administrativno uputstvo 12/2015 o utvrđivanju kriterijuma za zaštićena područja za strateške ciljeve;
8. Administrativno uputstvo 19/2015 o zaštiti od štetnih delovanja vode;
9. Administrativno uputstvo 02/2016 o strukturi plaćanja vode;
10. Administrativno uputstvo 05/2016 o regulisanju statusa vodnog bogatstva;
11. Nacrt Pravilnik 02/2016 o načinu utvrđivanja prihvatljivog ekološkog donosa;
12. Administrativno uputstvo 11/2016 o utvrđivanju masa i aktivnosti za zaštitu od erozije;
13. Administrativno uputstvo 04-2016 o kriterijumima i procedurama za zaštitu obala vodotokova i akumulacija;
14. Administrativno uputstvo 09/2016 o strukturi i dodatnim obavezama Regionalnog autoriteta za rečne slivove.
15. Administrativno uputstvo o projektovanju, izgradnji i korišćenju brana br. 09 / 2017

U postupku:

1. Administrativno uputstvo o klasifikaciji površinskih vodnih tela (očekuje se da se završi u K-2 /2017);
1. Administrativno uputstvo o klasifikaciji podzemnih vodnih tela očekuje se da se završi u K-2 /2017);

Postojeće nacionalno zakonodavstvo koji uređuje postupke upravljanja vodnih resursa koji imaju značajan uticaj na životnu sredinu i javno zdravlje, do sada je delimično prenet deo relevantnog zakonodavstva životne sredine EU-e (pogledaj kompletnu listu relevantnih zakona EU-e u stavu Aktuelna politika – zakonodavstvo EU-e)

Direktiva 2000/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta od 23 oktobra 2000 godine o stvaranju okvira za aktivnost zajednice u oblasti vodnih politika, izmenjenog i dopunjenog Odlukom 2455/2001/EC i Direktiva 2008/32/EC, 2008/105/EC, 2009/31/EC, 2013/39/EU, 2013/64/EU kao i Direktive komisije 2014/101/EU (Okvirna direktiva o vodama)

Direktiva Saveta 91/271/EEC od 21 maja 1991 godine u vezi sa tretmanom urbanih otpadnih voda, izmenjenog i dopunjenog Direktivom 98/15/EC i Pravilnikom (EC) 1882/2003 i Uredbom (EU) 1137/2008 (Direktiva o tretiranju urbanih otpadnih voda) – Odluka o sprovođenju Komisije 26 juna 2014 u vezi sa formatima izveštavanja o državnim programima za sprovođenje Direktive Saveta 91/271/EEC (2014/431/EU)

Direktiva Saveta 98/83/EC od 3 novembra 1998 godine o kvalitetu vode koji se koristi za ljudske potrebe, izmenjenog i dopunjenog Uredbama (EC) 1882/2003 i (EC) 596/2009 i Direktivu Komisije (EU) 2015/1787 (Direktiva o pijaćoj vodi) – Odluka Komisije 95/337/EC u vezi sa uputnikom koji se odnosi na Direktivu sektora vode.

Direktiva Saveta 91/676/EEC od 12 decembra 1991 u vezi sa zaštitom voda od zagađenja uzrokovanog od nitrata iz poljoprivrednih izvora, izmenjenog i dopunjenog Uredbom (EC) 1882/2003 i (EC) 1137/2008 (Direktiva o nitratima)

Direktiva 2006/7/EU Evropske unije, od 15 februara 2006 u vezi sa upravljanjem kvaliteta vode za kupanje, kao i ukidanja Direktive 76/160/EEC, izmenjenog i dopunjenog Uredbom (EC) 596/2009 i Direktive 2013/64/EU (Direktiva o vodi za kupanje)

Direktiva 2006/118/EC Evropskog parlamenta i Saveta, od 12 decembra 2006 o zaštiti podzemnih voda od zagađenja i pogoršanja (Direktiva o podzemnim vodama)

Direktiva 2008/105/EC Evropskog parlamenta i Saveta, od 16 decembra 2008 o standardima kvaliteta životne sredine u oblasti voda, koja menja i posledično ukida Direktive Saveta 82/176/EEC, 83/513/EEC, 84/156/EEC, 84/491/EEC, 86/280/EEC kao i menja Direktivu 2000/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta, izmenjenog i dopunjenog Direktivom 2013/39/EU u vezi sa prioritarnim supstancama u oblasti vodne politike (Direktiva o standardima kvaliteta životne sredine)

Direktiva Komisije 2009/90/EC od 31 jula 2009 koji utvrđuje, u skladu sa Direktivom 2000/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta, tehničke specifikacije o hemijskoj analizi i praćenju statusa voda (Direktiva o bezbednosti kvaliteta/ kontrole kvaliteta)

Direktiva 2007/60/EC Evropskog parlamenta i Saveta, od 23 oktobra 2007 o proceni i upravljanju opasnostima od poplava (Direktiva o poplavama)

Zbog ovih promena u zakonodavstvu EU-e i imajući u vidu:

- SSP i posebno članove 115 i 116 o "životnoj sredini" i "klimatskim promenama" trebaju imati u obzir uslove koji obezbeđuju zaštitu životne sredine, u skladu sa acquis EU-e.
- Ciljevi i aktivnosti MSPP-a u godišnjem planu rada Vlade Republike Kosova za 2017 godinu¹.

ZAKONODAVSTVO KOSOVA

Primena Zakona o vodama br.04/L-147 na Kosovu počelo je 2013 godine.

Zakoni i podzakonski akti

Zakoni koji se odnose na ovaj problem/pitanje/:

Zakon br. 04/L-147 o vodama Kosova

Svrha ovog Zakona je:

2.1. da obezbedi održivi razvoj i korišćenje vodenih resursa, koji su neophodni za javno zdravlje, zaštitu životne sredine i društveno-ekonomski razvoj Republike Kosova;

2.2. da uspostavi procedure i vodeće principe za optimalnu alokaciju vodnih resursa, na osnovu eksploatacije i svrhe;

2.3. da obezbedi zaštitu vodnih resursa od zagađenja, prevelike eksploatacije i zloupotrebe;

2.4. da utvrdi institucionalne strukture za upravljanje vodnim resursima.

Zakon br. 03/L-198 o izmeni i dopuni Zakona br. 02/L-9 o navodnjavanju poljoprivrednog zemljišta

Cilj ovog zakona je uspostavljanje pravne infrastrukture za uspostavljanje i funkcionisanje subjekata koje pružaju usluge i korisnike usluga i njihovu odgovarajuću organizaciju kako bi se stvorili optimalni uslovi za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta na Kosovu i njenu zaštitu od suvišnih voda kako bi se povećali prinosi poljoprivrednih proizvoda.

Zakon br. 03/L-025 o zaštiti životne sredine

¹ Cilj 1 - Poboljšanje stanja životne sredine, Aktivnost 1.1 Poboljšanje administrativnih procedura za izdavanje integrisane ekološke dozvole

1. Ovim zakonom usklađuje se ekonomski razvoj i socijalno blagostanje sa osnovnim principima za zaštitu životne sredine prema konceptu održivog razvoja.
2. Svrha ovog zakona je promovisanje stvaranja zdrave životne sredine za stanovništvo na Kosovu uz postepeno usvajanje standarda životne sredine Evropske unije.

Zakon br. 03/L-043 o prevenciji i integrisane kontrole zagađenja,

Svrha ovog zakona jeste prevencija i integrisana kontrola zagađenja koja dolazi kao posledica aktivnosti navedenih u Aneksu 1 ovog zakona, naročito sprečavanjem i smanjenjem otpada, emisija u vazduh, vodu i zemljište.

Zakon br. 04/L-175 o inspektoratu životne sredine, voda, prirode, prostornog planiranja i izgradnje,

Ovaj zakon uređuje principe, organizaciju i inspekcijski nadzor, koordinaciju inspekcijskih nadzora, prava, dužnosti, ovlašćenja inspektora, prava, obaveze nadzornih organa, postupke za vršenje inspekcijskog nadzora i druga pitanja od značaja koja se odnose na inspekcijski nadzor.

Zakon br. 03/L-230, o strateškoj proceni životne sredine,

Svrha ovog zakona je da obezbedi stratešku procenu životne sredine planova i programa, da obezbedi visok stepen zaštite životne sredine i zdravlja ljudi.

Zakon br. 03/L-214 o proceni uticaja na životnu sredinu,

Svrha ovog zakona je sprečiti ili smanjiti negativne uticaje predloženih javnih i privatnih projekata i na taj način doprinijeti očuvanju i poboljšanju životne sredine, zaštiti zdravlja ljudi i poboljšanju kvaliteta života.

Zakon br. 04/L -060. o otpadu,

1.0 Svrha ovog zakona je:

- 1.1. izbjegavanje i smanjenje što je više moguće proizvodnje otpada;
- 1.2. ponovna upotreba upotrebljivih komponenata iz otpada;
- 1.3. održivi razvoj kroz zaštitu i očuvanje prirodnih resursa;
- 1.4. sprečavanje negativnih uticaja otpada na životnu sredinu i zdravlje čoveka;
- 1.5. konačno odlaganje otpada na ekološki prihvatljiv način.

Podzakonski akti koji se odnose na ovaj problem/pitanje/:

Administrativno uputstvo br. 63/05 o sadržaju, obliku, uslovima i načinu izdavanja i očuvanja vodne dozvole;

Ovim Administrativnim uputstvom uređuje se sadržaj, oblik, uslovi i način izdavanja vodne dozvole, rokovi njenog važenja kao i druga pitanja od značaja za izdavanje vodne dozvole

Administrativno uputstvo br. 26/2013 o utvrđivanju načina identifikacije i oblika legitimacije Inspektorata za vode;

Ovo Administrativno uputstvo definiše poseban način za vodnog inspektora.

Administrativno uputstvo br. 12/2013 informacionom sistemu za vode;

Ovaj podzakonski akt uređuje mere i aktivnosti koje se odnose na registraciju, eksploataciju, prenos i zaštitu podataka, kao i druga pitanja od značaja za upravljanje vodama.

Administrativno uputstvo br. 28/2014 o sanitarno zaštićenim područjima;

Ovo Administrativno uputstvo definiše područja sanitarne zaštite, kriterijume i mere za zaštitu vodnih resursa koji se koriste i mogu se koristiti u budućnosti za vodosnabdevanje stanovništva.

Administrativno uputstvo br. 30/2014 o uslovima, načinima, parametrima i graničnim vrednostima ispuštanja otpadnih voda u mreži javne kanalizacije i vodno telo;

Svrha ovog Administrativnog uputstva je zaštita životne sredine i ljudskog zdravlja od negativnih uticaja zagađenih voda.

Administrativno uputstvo br. 20/2015 o kriterijumima za kupališne zone;

Svrha ovog Administrativnog uputstva je uspostavljanje normativnog okvira za praćenje i klasifikaciju vode za kupanje, upravljanje kvalitetom vode za kupanje kao i informisanje javnosti o kvalitetu kupališnih voda.

Ovo Administrativno uputstvo je u skladu sa Direktivom o upravljanju kvalitetom voda (Direktiva 2006/7/EC).

Administrativno uputstvo br. 12/2015 o definisanju kriterijuma za zaštićena područja za strateške ciljeve;

Ovim Administrativnim uputstvom definišu se kriterijumi i druga pitanja za proglašenje zaštićenih vodnih područja za strateške ciljeve.

Administrativno uputstvo br. 19/2015 o zaštiti od štetnih delovanja voda;

Svrha ovog Administrativnog uputstva je da se utvrdi sadržaj programa mera koje treba preduzeti kako bi se sprečilo i zaštitilo od štetnih vodnih delatnosti kao i određivanje načina, procedura i institucija odgovornih za sprovođenje ovih mera. Ovo Administrativno uputstvo je u skladu sa Direktivom o proceni i upravljanju rizika od poplava (Direktiva 2007/60 / EC).

Administrativno uputstvo br. 02/2016 o strukturi plaćanja vode;

Ovim Administrativnim uputstvom definiše se visina nadoknade za korišćenje vode, ispuštanje otpadnih voda i nadoknada za vađenje inertnog materijala iz korita i obala vodotokova.

Administrativno uputstvo br. 05/2016 o regulisanje statusa vodnog bogatstva;

Svrha ovog Administrativnog uputstva je regulisanje statusa vodnog bogatstva, uključujući i način njegovog korišćenja kao i uslova za proglašenje vodnog bogatstva kao javno vodno bogatstvo kao i uslovi prekida statusa javnog vodnog bogatstva.

Pravilnik 02/2016 o načinu određivanja prihvatljivih ekoloških nanosa;

Svrha ovog Pravilnika je regulisanje načina određivanja prihvatljivog ekološkog nanosa za površinsko vodno telo, kao i metodologije, istraživačkog rada i postupaka koji se primenjuju za određivanje prihvatljivog ekološkog nanosa uzimajući u obzir lokalne osobine ekosistema i sezonske varijacije nanosa.

Administrativno uputstvo br. 11/2016 o određivanju mera i aktivnosti za zaštitu od erozije;

Ovo Administrativno uputstvo definiše način proglašenja erozionih zona i procedura za njihovu zaštitu, kao i mere preduzete za planiranje, organizovanje i sprečavanje erozije.

Administrativno uputstvo br. 04-2016 për Kriteret dhe Procedurat për Mbrojtjen e Brigjeve të Ujë rrjedhave dhe Akumulacioneve.

Svrha ovog Administrativnog uputstva je utvrđivanje uslova, kriterijuma i procedura na osnovu kojih se može izvršiti promena pravca vodotokova, vađenje peska i kamenja, kao i izgradnja objekata na obalama vodotokova i akumulacija u cilju zaštite stabilnosti zaštitnih objekata i, stoga, zaštite od štetnih efekata vode.

Administrativno uputstvo br. 09-2016 për Strukturën Organizative dhe Detyrat Shtesë të Autoritetit të Rajonit të Pellgjeve Lumore

Svrha ovog Administrativnog uputstva je da definišu zadatke, odgovornosti kao i organizacione strukture Regionalnog autoriteta za rečne slivove (u daljem tekstu, RARS).

Administrativno uputstvo br. 09-2017 o projektovanju, izgradnji i korišćenju brana

Svrha ovog Administrativnog uputstva je stvaranje normativnog okvira koji reguliše projektovanje, izgradnju i korišćenje brana.

Iskustvo u drugim zemljama

Hrvatska

Osnova integrisanog upravljanja sektora vode u republici Hrvatskoj (koja je članica EU-e) ima dva zakona, Zakon o vodama i Zakon o finansiranju vodnih resursa. Takođe, u direktnom upravljanju vodnim resursima doneta su iz Zakona sa preko 30 administrativnih uputstava.

Sa Zakonom o vodama, koji je usvojen 2009. godine, uređuje se pravni status voda, vodnih bogatstava i vodnih objekata, upravljanje kvalitetom i kvantitetom voda, zaštita od štetnih delovanja vode, navodnjavanje i odvodnjavanje, **aktivnost javnog snabdevanja i kanalizacije**, posebne aktivnosti za potrebe upravljanja vodama, institucionalna struktura za obavljanje ovih aktivnosti i druga pitanja vezana za vodu i vodna bogatstva.

Prema pomenutom Zakonu, voda nije komercijonalni proizvod kao bilo koji drugi proizvod, nego je nasleđe koje treba očuvati, zaštititi i pametno koristiti. Svrha upravljanja vodnim resursima prema Zakonu je:

1. Obezbeđenje dovoljnih količina kvalitetne pijaće vode za snabdevanje stanovništva;
2. Obezbeđenje dovoljnih količina utvrđene kvalitetne vode za posebne i ekonomske potrebe.
3. Zaštita ljudi i njihove imovine od poplava i drugih štetnih delovanja vode.
4. Postizanje i održavanje dobrog stanja voda zbog zaštite života i zdravlja ljudi, zaštite njihovog bogatstva, zaštite vodenih ekosistema.

Prema Zakonu o vodama Hrvatska se upravlja na sledeća dva dokumenta planiranja: Distrikt Dunav i prema Zakonu o vodama Hrvatske upravlja se na dva vodna distrikta: Distrikt reke Dunav i distrikt Jadranskog mora.

Sprovođenje politika o vodama Hrvatske zasnovana je na sljedećim planskim dokumentima:

- Strategiji upravljanja vodama ;
- Planu upravljanja vodnim distriktima;
- Višegodišnjem programu izgradnje;
- Planu finansijskog upravljanja vodama i
- Program mera.

Sprovođenje planskih dokumenata realizuje se putem sledećih administrativnih instrumenata

– Vodnih akata:

1. Vodnih uslova;
2. Obavezno mišljenje vodnog prava
3. Odluka za vodu
4. Vodna dozvola
5. Posebnih uslova uključivanja
6. Potvrda o slaganju sa posebnim uslovima uključivanja;

Službenici ovlašćeni za izdavanje vodnih akata obavezni su da imaju odgovarajuću stručnu spremu i stručni (državni) ispit (član 141). Takođe, službenici koji vrše dužnosti inspektora za vodu treba da imaju državni stručni ispit.

Upravljanje institucionalnom strukturom vodnih resursa u Hrvatskoj je sljedeće:

- Nacionalni savet Hrvatske vode, koji je nezavisan organ, odgovoran je parlamentu;
- Vlada Hrvatske
- Ministarstvo poljoprivrede u okviru kojeg postoji poseban sektor vodnih resursa
- Hrvatske vode - nezavisni organ koji ima Statut rada prema Zakonu o vodama.

Federacija Bosne i Hercegovine

Upravljanje vodnim resursima u Federaciji Bosne i Hercegovine zasnovano je na Zakonu o vodama. Ciljevi i principi integrisanog upravljanja vodnim resursima su skoro analogni onima navedenim u Hrvatskom zakonu o vodama.

Takođe je i Federacija Bosne i Hercegovine odvojena na dva distrikta u okviru upravljanja vodnim resursima: Distrikt reke Sava i Distrikt Jadranskog mora.

U pogledu planiranja vodnih resursa, u skladu sa ovim zakonom određuju se sledeći planski dokumenti:

- Strategija voda, i
- Plan upravljanja vodnim slivovima
- Program mera

Zakon o vodama određuje primenu Zakona, odnosno planskih dokumenata kroz ove administrativne instrumente – vodne akte:

- Prethodna vodna saglasnost;
- Vodna saglasnost;
- Vodna dozvola

U okviru upravljanja vodama, odnosno organizovana su dva distrikta i dva nezavisna organa i to:

- Agencija za upravljanje vodama reke Save
- Agencija za upravljanje vodama Jadranskog mora.

U okviru dva distrikta upravljanja vodnim resursima organizuju se Savet za vode:

Crna Gora

Osnova integrisanog upravljanja sektora vode u republici Crna Gora (dva su osnovna zakona, Zakon o vodama i Zakon o finansiranju vodnih resursa. Takođe, u direktnom upravljanju vodnim resursima doneta su iz Zakona sa preko 30 administrativnih uputstava.

Ciljevi i principi integrisanog upravljanja vodnim resursima su skoro analogni onima navedenim u Hrvatskom zakonu o vodama.

U pogledu planiranja vodnih resursa, u skladu sa ovim zakonom određuju se sledeći planski dokumenti:

- Baza voda u Republici, i
- Plan upravljanja vodnim slivovima
- Program mera

U okviru upravljanja vodama, odnosno organizovana su dva distrikta i dva nezavisna organa i to:

- Region za upravljanje vodama reke Save
- Agencija za upravljanje vodama Jadranskog mora.

Zakon o vodama određuje primenu Zakona, odnosno planskih dokumenata kroz ove administrativne instrumente – vodne akte:

1. Vodnih uslova;
  - Vodna saglasnost;
2. Vodna dozvola
  - Vodni nalozi

Upravljanje vodnim resursima organizovano je u okviru Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja u okviru kojeg su dvije upravne direkcije:

1. Direkcija za vodni sektor
2. Upravljanje vodama.

Nastojanja i ciljevi

Nastojanja

Svrha izrade Koncept- dokumenta za poboljšanje politike o vodama je sledeća:

- Približavanje nacionalnog zakonodavstva za zaštitu i upravljanje vodnim resursima sa zakonodavstvom EU-e.,
- Povećanja institucionalnih kapaciteta u skladu sa direktivama EU-e u oblasti voda.
- Direktan prelaz standardima i najnaprednijim normama kvaliteta vode.

Ciljevi

- Približavanje kosovskog zakonodavstva sa zakonodavstvom EU. ,
- Efikasno sprovođenje zakona,
- Osiguranje okvira za zaštitu kvaliteta vode i postizanje "dobrog statusa vode" kako to zahtijeva Okvirna direktiva o vodama.

Opcije

Prva opcija – Ne traži se nijedna zakonska izmena (Status quo)

Odobrenje prve opcije rezultira nedostatkom saglasnosti sa *acquis-om* EU-e, neispunjavanjem obaveza koje proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i ne efikasnom primenom zakonodavstva u oblasti voda

Druga opcija– Izmena i dopuna Zakona br. 04/L-147 o vodama Kosova

Odobrenje druge opcije rezultira u:

1. Daljoj transpoziciji evropskih direktiva u oblasti voda,
2. Izmeni i dopuni u aktuelnom zakonskom okviru,
3. Efikasnom sprovođenju zakona,

4. Reorganizaciji institucionalnih struktura u upravljanju vodnim resursima, u skladu sa zahtevima i novim razvojem u sektoru voda, kao i poboljšanju odredbi zakonodavstva u pogledu vodnog prava,
5. Povećanju institucionalnih kapaciteta,
6. Definisanju odredbi koje se odnose na pitanja registracije i upravljanja vodenim dobrima i njihovom prenosu.
7. Definisanju metodologije za izračunavanje finansijskih obaveza operatera koji koriste i ispuštaju vode.
8. Praćenje i najbolju kontrolu brana i vodnih objekata.
9. Redefinisanje vlasništva nad vodama.
10. Uklanjanje iz zakona zbunjujućih i često besmislenih formulacija.

Treća opcija – Promena postojećeg pristupa sprovođenja

Odobrenje treće opcije rezultira u:

- Niskom nivou prenosa okvirne direktive za vodu koji utiče na nedovoljno usklađivanje zakonodavstva i neispunjavanje obaveza SSP,
- Ne evidentiranje identifikovanih prepreka u sprovođenju,
- Pojavi novih prepreka.
  - Neuzimanju u obzir novih događaja koji zahtevaju novi pristup problemima i zahtevima vremena.

Poglavlje V – Rezime opcija

SUMMARY OF OPTIONS			
Glavne karakteristike	OPCIJA I	OPCIJA II	OPCIJA III
Glavne karakteristike opcija	Nijedna izmena	Dalje približavanje sa zakonodavstvom EU-e. i eliminisanje smetnji u sprovođenju zakonodavstva	Poboljšanje sprovođenja zakonodavstva o vodama
Ciljna populacija / sektori /pogođeni regioni	Cela zemlja / korišćenje vodnih resursa, zaštita od štetnog delovanja vode i očuvanje vode	Cela zemlja / korišćenje vodnih resursa, zaštita od štetnog delovanja vode i očuvanje vode	Cela zemlja / korišćenje vodnih resursa, zaštita od štetnog delovanja vode i očuvanje vode

SUMMARY OF OPTIONS			
Glavne karakteristike	OPCIJA I	OPCIJA II	OPCIJA III
Karakteristike sprovođenja/ ko je odgovoran - Vlada (ko), privatni sektori	MSPP, MER, MPŠRR, MUP, MF, KP, MBSK, KAI, MP, MZ, MSP, MRSB, OPRP/UNDP Crveni krst Kosova, opštine, operateri, Inspektori za životnu sredinu i vodu	MSPP, MER, MPRR, MUP, MF, KP, MBSK, KAI, MP, MZ, MSP, MRSB, OPRP/UNDP Crveni krst Kosova, opštine, operateri, Inspektori za životnu sredinu i vodu	MSPP, MER, MPRR, MUP, MF, KP, MBSK, KAI, MP, MZ, MSP, MRSB, OPRP/UNDP Crveni krst Kosova, opštine, operateri, Inspektori za životnu sredinu i vodu
Upravljanje programa, usluga ili distribucija	MSPP, MER, MPŠRR MUP	MSPP, MER, MPŠRR MUP	MSPP, MER, MPŠRR MUP
Zakon, izmena zakonba, sprovođenje, sankcije	Nije predviđena nijedna zakonska izmena	Potreba za izmenu primarnog i sekundarnog zakonodavstva	Nisu odobrena sva AU koji proizilaze iz Zakona o vodama
Stimulaciji ili ne ekonomske stimulacije-subvencije ili takse	Mnoge aktivnosti su subjekt zakonodavstvu o vodama. Prikupljanje prihoda od korištenja vode, ispuštanja otpadnih voda i eksploatacije inerata.	Značajno povećanje naplate taksi od vodnih resursa.	Povećanje nivoa inkasacije.
Kampanja za obrazovanje i komunikaciju	Kampanja za obrazovanje i komunikaciju	Održavanje kampanji prosvješćivanja. Komunikacija i sastanci zainteresovanih strana	Veće učešće javnosti u procesima sprovođenja zakona.
Uputstva i kodeksi	Postojeće zakonodavstvo	Izmena i dopuna postojećeg zakonodavstva	Izmena i dopuna postojećeg zakonodavstva
Vreme kada će stapiti na snagu opcija	Na snazi je	Stupanje na snagu K4/2018	Stupanje na snagu K4/2018

Poglavlje VI - Analiza opcija

Koristi

Koristi od Opcije 1: NISU TRAŽENE ZAKONSKE IZMENE (Status quo)

Odobranje prve opcije neće zahtevati izmenu zakona, izbegavajući bilo koji uticaj na opterećenje rada nadležnih institucija, ne donosi dodatnu korist.

Ne vršenjem izmene i dopune sadašnjeg zakona uticaće na nastavak suočavanja sa postojećim problemima kao što su: jasno ne definisanje vodnog vlasništva i nadležnosti za upravljanje vodnim resursima i one za upravljanje hidroenergetskim objektima; nejasnoća odgovornosti odgovornih struktura koje se bave upravljanjem vodnim resursima, nedovoljno praćenje brana i vodnih objekata, neefikasna naplata vodnih taksi.

Nedostatak troškova u procesu izmene zakonodavstva.

Koristi od Opcije 2: Izmena i dopuna Zakona br. 04/L-147 o vodama Kosova

Sa drugom opcijom postiže se: dalji prenos evropskih direktiva u oblasti voda, izmena i dopuna u aktuelnom zakonskom okviru, efikasna primena zakonodavstva, regulisanje institucionalnih struktura u upravljanju vodnim resursima i poboljšanje zakonskih odredbi u smislu vodnog prava. Povećanje institucionalnih kapaciteta, definisanje odredbi u vezi sa pitanjima registracije i upravljanja vodnog bogatstva i njihovo prenošenje, definisanje metodologije za obračun finansijskih obaveza operatera koji koriste i ispuštaju vode.

Sva ova postignuća učiniće:

1. Dopunu odredbi u poglavlju vodnog prava kao:

- Određivanje roka za vodne uslove;
- Određivanje roka za vodnu saglasnost;
- Jasnije definisanje definicija vodnih akata;

2. Dopunu odredbi u poglavlju prenosa vodnog vlasništva koji su predviđeni sa članom 109 i 110 sadašnjeg Zakona o vodama odnosno:

- Predlaganje AU za ograničenje, prenos i registraciju vodnih dobara.
- Određivanje zakonskih odredbi u vezi sa komasacijama vodnog vlasništva;
- Jasnije definisanje definicija vlasništva.

3. Dopunu odredbi u poglavlju finansiranja za vodu dodavajući i:

- Predlaganje novog zakonodavstva.
- Predlaganje odredbi za metodologiju izračunavanja korišćenja i ispuštanja voda;
- Predlaganje odredbi za pravo prekida vodne dozvole u slučaju ne ispunjavanja finansijskih obaveza operatera.

4. Određivanje jasne razlike između vodnih resursa, površinske vode i usluga za vodu i ovlašćenja prava upravljanja između MSPP i MER:

- Definisane odredbi o nadležnostima vodnih resursa i vode u vodnoj infrastrukturi za usluge.
- Definisane načina transformisanja vodnih resursa u vodne usluge

5. Dopunu i izmenu odredbi u Poglavlju III za organe i jedinice utvrđene Zakonom o vodama. Sa ovim dodatkom biće:

- Usklađivanje zakonskih struktura sa zakonima i osnovnim propisima koji regulišu funkcionalne organizacione strukture i aktivnosti organa državne uprave na Kosovu.
- Funkcionalnost ovih struktura će biti jasnije ne mešanjem političke odgovornosti sa upravnim odgovornostima između ministarstava i različitih nivoa.
- Da ne bude neusklađenost struktura vodnog sektora iskustvima drugih sektora kako unutar tako i izvan Kosova.
- Uzimajući u obzir iskustva razvijenih zemalja sa stabilnim, dobro koordiniranim i funkcionalnim strukturama.

Koristi od Opcije 3: – Promena postojećeg pristupa sprovođenja

Miratimi i OPCIJAT të tretë rezulton në: eliminimin e disa pengesave në nivelin e zbatimit të legjislacionit ekzistues.

Trošak

<i>Kategorija troškova</i>	<i>Aktualni troškovi prethodne godine</i>	<i>Budžet ove godine</i>	<i>MTEF za sledeću godinu</i>
<i>Budžet Ministarstva (Navedite bilo koji</i>			

<i>trošak)</i> <i>P & M - Plate i</i> <i>dnevnice</i> <i>M & Š - Roba i usluge</i> <i>IK - kapitalne</i> <i>investicije</i>	36,158,396.68	49,121,434.00	48,557,601.00
<i>Ostali budžeti</i> <i>(Navedite bilo koji</i> <i>trošak)</i>			
<i>Finansiranje</i> <i>donatora</i>	1,294,548.53	1,617,977.50	
<i>Direktni troškovi</i> <i>Ministarstva finansija</i>			

Negativne opcije

OPCIJA 1:

Odobranje prve opcije rezultira na nepribližavanju sa *acquis-om* EU-e, ne ispunjavanju obaveza koji proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i ne efikasno sprovođenje zakonodavstva u oblasti voda.

OPCIJA 2:

Vreme potrebno za proces izmene novog zakonodavstva i povećanja dodatnih troškova zbog porasta kapaciteta upravljanja vodnim resursima neophodna je za postizanje boljeg upravljanja vodnim resursima

OPCIJA 3:

Nizak nivo transpozicije *ackuis-a* EU i prepreke za ispunjavanje obaveza koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Sažetak procene fiskalnog uticaja				
	(000s era)			
	Aktuelna godina	GODINA 1	GODINA 2	GODINA 3
OPCIJA 1				

Neto promena u raspodlei troškova		0	0	0
Neto promena u stvaranju prihoda		124,346	124,346	124,346
Očekivano finansiranje donatora		0	0	0
OPCIJA 2				
Neto promena u raspodlei troškova		0	0	0
Neto promena u stvaranju prihoda		124,346	124,346	124,346
Očekivano finansiranje donatora		0	0	0
OPCIJA 3				
Neto promena u raspodlei troškova		0	0	0
Neto promena u stvaranju prihoda		124,346	124,346	124,346
Očekivano finansiranje donatora		0	0	0

POGLAVLJE VII– Konsultacije

Proces konsultacije za razvoj ovog koncept dokumenta:

Unutrašnja konsultacija u MSPP i

Konsultacija je uključila različite grupe zainteresovanih strana kao:

Ministarstvo za ekonomski razvoj (MER)

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ruralnog razvoja (MPŠRR)

Ministarstvo zdravlja / NIJZ

Kancelarija premijera

Ministarstvo za evropske integracije (MEI)

AME/MUP

MF

NVO

Poglavlje VIII – Upoređivanje opcija

OPCIJA 1:

Glavne koristi u vezi sa Opcijom 1 su:

Odobranje Opcije 1 neće zahtevati zakonsku zakonsku izmenu, izbegavajući bilo kakav teret na radni kapacitet nadležnih institucija, ne donosi dodatne koristi.

Nedostatak troškova u procesu izmene zakonodavstva.

Negativni aspekti su:

Odobranje Opcije 1 rezultira nepribližavanju sa *acquis-om* EU, neispunjavanjem obaveza koje proizlaze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i ne efikasnom primenom zakonodavstva u oblasti voda.

OPCIJA 2:

Glavne koristi u vezi sa Opcijom 2 su:

Dalji prenos evropskih direktiva u oblasti voda, izmena i dopuna u postojećem pravnom okviru, efikasna implementacija zakona, uređenje institucionalnih struktura u upravljanju vodnim resursima kao i poboljšanje odredbi zakonodavstva u pogledu vodnog prava.

Povećanje institucionalnih kapaciteta, definisanje odredbi o pitanjima registracije i upravljanja vodnim bogatstvima i njihov prenos, definisanje metodologije za obračun finansijskih obaveza operatera koji koriste i ispuštaju vode.

Negativni aspekti su:

Vreme potrebno za proces izmene novog zakonodavstva kao i povećanje dodatnih troškova zbog povećanja kapaciteta u upravljanju vodnim resursima koje je neophodno radi postizanja boljeg upravljanja vodnim resursima.

OPCIJA 3:

Glavne koristi u vezi sa Opcijom 3 su:

Odobranje treće Opcije rezultiralo je u: eliminisanju nekih prepreka na nivou primene postojećeg zakonodavstva.

Negativni aspekti su:

Nizak nivo prenosa *ackuis-a* EU-e i prepreka na ispunjavanju obaveza koje proističu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

Razmatranje sprovođenja

Razvoj Opcije 2 rezultira da ima pozitivni uticaj na status životne sredine i zdravlja i u obezbeđivanju održivog razvoja vodnih resursa.

Preko urađene procene Opcije br. 2 treba biti Opcija poželjna za poboljšanje sistema upravljanja vodnim resursima.

Opcija 2 je usklađivanje postojećeg zakonodavstva o vodama i obezbeđuje prenos pravnog okvira EU u nacionalni sistem.

Poglavlje IX - Preporuka

Najpovoljnija opcija za preporuku smatra se Opcija 2, gde se moguće postizanje stremljenja i ciljeva u oblasti upravljanja vodnim resursima.

Poglavlje X - Komunikacija

Komunikacija u vezi sa predloženim izmenama planira se nakon njegove izmene i usvajanja. Planiraju se aktivnosti promocije Zakona po opštinama, sastanci sa građanima, promocija u medijima i brošurama. Ministarstvo će komunicirati sa centralnim i lokalnim nivoom. Uradit će se javna objava po opštinama radi informisanja stanovništva pod njihovom jurisdikcijom.

Komunikacija će biti odmah nakon usvajanja Zakona promovišući po opštinama.